Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2025–2026

28 165 Deelnemingenbeleid rijksoverheid

Nr. 478 **BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 3 juli 2026

TenneT Duitsland, dochter van staatsdeelneming TenneT Holding (hierna: TenneT), beheert een groot deel van het Duitse elektriciteitsnet op land en op zee. Als gevolg van een omvangrijke investeringsagenda vanwege de energietransitie had TenneT Duitsland een grote kapitaalbehoefte. Op 24 september 2025 heb ik u geïnformeerd dat drie private investeerders, Norges Bank Investment Management (de beheerder van het Noorse staatsoliefonds), APG (een Nederlandse pensioenuitvoerder) en het Singaporese staatsinvesteringsfonds GIC deze kapitaalbehoefte invullen.[1] Vervolgens heb ik u op 3 februari 2026 geïnformeerd dat TenneT, de Nederlandse staat en de drie private investeerders met de Duitse staat[2] een onderhandelingsakkoord hebben bereikt over de deelname van de Duitse staat in TenneT Duitsland.[3] Ik heb in deze brief ook aangegeven dat er nog aan een aantal opschortende voorwaarden moest worden voldaan voordat de transactie kon worden geïmplementeerd. Met deze brief informeer ik u dat aan alle voorwaarden[4] is voldaan en dat hiermee de transactie tussen TenneT, de private investeerders en de Duitse staat is afgerond. Daarnaast ga ik kort in op de gevolgen van de transactie voor het aandeelhouderschap van de staat in TenneT Duitsland.

Op 9 juni 2026 is de laatste goedkeuring verleend. Naar aanleiding daarvan kon de implementatiedatum van de transactie worden vastgesteld op 3 juli. De afgelopen weken zijn de laatste administratieve en juridische handelingen afgerond, waarmee de nieuwe aandeelhoudersstructuur nu een feit is.

---

[1] Kamerstukken II 2025–2026, 28 165, nr. 466.

[2] De Duitse staat zal via haar nationale investeringsbank Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW) aandeelhouder in TenneT Duitsland worden.

[3] Kamerstukken II 2025–2026, 28 165, nr. 470.

[4] Dit betreffen de mededingingsrechtelijke goedkeuring, de goedkeuring op grond van de Europese Foreign Subsidies Regulation (FSR), de goedkeuring in het kader van de Duitse Foreign Direct Investment (FDI) screening en de goedkeuring van de Duitse energietoezichthouder *Bundesnetzagentur* in het kader van het gesplitste eigendomsmodel van TenneT Duitsland («*Unbundling*»).

kst-28165-478
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2026

Nieuwe aandeelhoudersstructuur

Zoals in mijn brief van 24 september 2025 toegelicht zijn kapitaalstortingen van de private investeerders in TenneT Duitsland nodig om de *credit rating* van TenneT Duitsland te verkrijgen en te behouden. De huidige verwachting is dat tot en met 2029 in totaal € 8,5 miljard aan kapitaal nodig (de kapitaalbehoefte) is om de financiële ratio's op peil te houden. De private investeerders hebben toegezegd tot € 9,5 miljard te willen storten in TenneT Duitsland. De private investeerders storten het benodigde kapitaal niet in één keer maar in diverse stortingen in de periode tot en met 2029. Het gezamenlijke aandelenbelang van de private investeerders bouwt geleidelijk op tot maximaal 46%.

De Duitse staat heeft direct 25,1% van de aandelen in TenneT Duitsland verkregen voor een bedrag van circa € 3,3 miljard. Dit gebeurt via een verkoop van aandelen die TenneT houdt in TenneT Duitsland. Daarna neemt de Duitse staat deel aan vervolgstortingen die de private investeerders doen om de kapitaalbehoefte over tijd in te vullen. Hiermee zal de Duitse staat het aandelenbelang op 25,1% houden en bijdragen aan de financiering van TenneT. Afhankelijk van de uiteindelijke kapitaalbehoefte kunnen de vervolgstortingen van de Duitse staat oplopen tot € 2,3 miljard. Daarmee komt het totaal beschikbare kapitaal voor TenneT Duitsland uit op € 11,8 miljard, ten opzichte van een verwachte kapitaalbehoefte van € 8,5 miljard.

Bovenstaande betekent dat de Nederlandse staat via TenneT minimaal 28,9% van de aandelen behoudt, zoals in tabel 1 samengevat.

Tabel 1. Aandeelhoudersstructuur TenneT Duitsland

Aandeelhouder	Belang	Bedrag
TenneT (Nederlandse staat)	minimaal 28,9%	–
KfW (Duitse staat)	25,1%	ca. € 3,3 miljard + maximaal € 2,3 miljard vervolgstortingen
APG, NBIM, GIC (gezamenlijk)	maximaal 46%	maximaal € 9,5 miljard

Financiële risico's Nederlandse staat

Door de transactie neemt de risicoblootstelling van de Nederlandse staat ten aanzien van TenneT Duitsland substantieel af:

– TenneT Duitsland kan dankzij de transactie zelfstandig geld lenen op de kapitaalmarkt. Dit betekent ook dat de bestaande lening van TenneT Nederland aan TenneT Duitsland in de periode 2030–2035 kan worden afgelost.
– Het door de private investeerders en de Duitse staat toegezegde kapitaal van € 11,8 miljard ligt circa € 3,3 miljard boven de momenteel ingeschatte eigen vermogensbehoefte van TenneT Duitsland. Zolang de geraamde kapitaalbehoefte van € 8,5 miljard niet stijgt tot boven de € 11,8 miljard, kan TenneT Duitsland zich dus zelfstandig blijven financieren.
– Er is contractueel vastgelegd dat mocht de eigen vermogensbehoefte tegen de verwachting in toch hoger uitvallen, alle aandeelhouders, waaronder TenneT, de optie hebben om naar rato bij te storten en hun huidige belang te handhaven. Geen van de aandeelhouders is hiertoe verplicht. Door deelname van de drie private investeerders en de Duitse staat zijn er nu meerdere aandeelhouders die zich verantwoordelijk voelen voor de financiële stabiliteit van TenneT Duitsland. Hierdoor wordt de rol van de Nederlandse staat als *lender of last resort* verkleind.

De implementatie van de transactie heeft ook directe positieve financiële en budgettaire effecten voor de Nederlandse staat. Een aantal van deze effecten zijn al bij de Voorjaarsnota 2026 verwerkt en een aantal zullen bij de Miljoenennota 2027 worden verwerkt, zoals hieronder toegelicht. Tabel 2 bevat een overzicht van alle reserveringen voor TenneT Duitsland die bij de Voorjaarsnota 2026 zijn opgenomen.

Tabel 2. Overzicht financiering TenneT Duitsland bij de Voorjaarsnota 2026 (Eerste suppletoire begroting)

	Relevant voor			2026	2027	2028	2029
€ mld.	EMU-saldo	Uitgaven kader	EMU-schuld				
Tijdelijke financiering							
Openstaande lening	Nee	Nee	Ja	€ 21,7	€ 21,7	€ 21,7	€ 20,2
Leningsfaciliteit[1]	Nee	Nee	Ja	€ 11,0	–	–	–
Rente inkomsten[1]	Ja	Nee	Ja	€ 1,0	€ 1,2	€ 1,2	€ 1,2
TenneT Duitsland: last resort maatregel							
Kapitaalstorting[1]	Nee	Nee	Ja	–	€ 2,15	€ 2,15	–

[1] Bij de Miljoenennota 2027 zullen als gevolg van de definitieve implementatie van de transactie de leningsfaciliteit van € 11 miljard en de resterende reservering van € 4,3 miljard voor kapitaalstortingen in TenneT Duitsland vrijvallen. Ook zullen de toekomstige rente inkomsten hierdoor lager uitvallen.

Zoals toegelicht in mijn brief van 3 februari zijn bij de Voorjaarsnota 2026 reeds de volgende wijzigingen verwerkt:
- De deelname van de Duitse staat levert in 2026 een niet-saldo relevante opbrengst op van ca. € 3,3 miljard en bij een gelijkblijvende kapitaalbehoefte wordt uiterlijk in 2029 nogmaals circa € 1,5 miljard aan opbrengsten gerealiseerd. Met de opbrengsten door de deelname van de Duitse staat in TenneT Duitsland gaat TenneT een gedeelte van de aandeelhouderslening aflossen die de Nederlandse staat aan TenneT heeft verstrekt. Dit is in lijn met het eerste toetsingskader[5] van de lening, waarbij werd aangegeven dat opbrengsten van een verkoop aan de Duitse staat worden gebruikt voor aflossing van de lening. Na deze aflossingen blijft er naar verwachting nog ca. € 20,2 miljard aan lening uitstaan, die TenneT zal afbetalen tussen 2030 en 2039.
- De aflossing leidt tot een negatief saldo-effect doordat de rentontvangsten op de lening dalen (ca. € 127 mln. per jaar).[6]

Bij de Miljoenennota 2027 zullen als gevolg van de definitieve implementatie van de transactie de volgende aanvullende wijzigingen worden doorgevoerd:
- Door de implementatie van de transactie en de inwerkingtreding van de instellingsgarantie voor TenneT Nederland is de verwachting dat TenneT geen behoefte meer heeft aan financiering vanuit de staat. Daarom zal het ongebruikte deel van de leningsfaciliteit van € 11 miljard vrijvallen.
- Daardoor worden de toekomstige renteontvangsten aanvullend met ca. € 404 miljoen per jaar naar beneden bijgesteld totdat de lening is afgelost.[6]
- De resterende reservering van € 4,3 miljard voor kapitaalstortingen in TenneT Duitsland zal komen te vervallen.

[5] Kamerstukken II 2023–2024, 36 487, nr. 3.
[6] Daartegenover staat dat de Nederlandse staat voor deze lening zelf geen schuld hoeft op te halen, waardoor ook rentekosten op de staatsschuld bespaard worden.

Zowel de leningsfaciliteit als de reservering voor kapitaalstortingen zijn niet-saldorelevant en een vrijval levert geen budgettaire ruimte op. De lagere renteontvangsten zijn wel saldorelevant.

Toekomstige rol aandeelhouder Nederlandse staat

TenneT blijft de grootste aandeelhouder van TenneT Duitsland en beschikt over vetorechten onder andere de volgende beslissingen:
– goedkeuring van het businessplan van TenneT Duitsland;
– benoeming en ontslag van bestuurders;
– materiële wijzigingen in de strategie of de financieringsstructuur.

Zolang TenneT meer dan 25% van de aandelen bezit, blijven deze vetorechten behouden.

De staat is indirect – via TenneT- aandeelhouder van TenneT Duitsland. Als indirecte aandeelhouder zal ik blijven sturen op de controle van TenneT Duitsland over haar investeringsagenda en op het behoudt van synergiën met TenneT Nederland, zodat het indirecte aandeelhouderschap zoveel mogelijk bijdraagt aan de Nederlandse publieke belangen. TenneT Nederland en Duitsland blijven bijvoorbeeld nauw samenwerken bij de ontwikkeling van het net op zee, op het gebied van innovatie en bij de gezamenlijke inkoop van technische onderdelen. Ook zijn er overeenkomsten aangegaan om dienstverlening voor bepaalde tijd door te zetten volgend op de splitsing van de operationele onderdelen die in 2025 is ingezet. Dat zorgt ervoor dat kennis behouden blijft en middelen efficiënt worden ingezet.

Conclusie

Het vorige kabinet heeft in eerdere brieven gedeeld dat het een deelname van private investeerders in TenneT Duitsland als de beste structurele oplossing voor de Duitse kapitaalbehoefte zag. In dit kader is er meerdere jaren gezocht naar een oplossing voor de kapitaalbehoefte van TenneT Duitsland. Ik ben erg verheugd dat de oplossing met het afronden van deze transactie gevonden is. De implementatie van de transactie zorgt ervoor dat er geen Nederlands belastinggeld wordt gebruikt voor de activiteiten van TenneT Duitsland, in plaats daarvan worden er opbrengsten gegenereerd voor de schatkist. Tegelijkertijd blijft de bijdrage aan het Nederlandse publieke belang voor een groot gedeelte behouden omdat TenneT voorlopig de grootste aandeelhouder van TenneT Duitsland zal blijven en daarmee zeggenschap in TenneT Duitsland zal behouden.

De Minister van Financiën,
E. Heinen